

Gunnhild Øyehaug

1 Juny 2021

Gunnhild Øyehaug (Volda, 1975) és professora, crítica literària, editora i una de les millors veus de la narrativa noruega actual. Ha publicat poesia, novel·la i contes. Escriu en nynorsk, la variant estàndard menys parlada de la llengua noruega. A la seva narrativa s'hi barregen les referències literàries, l'absurd i les atmosferes impregnades d'un cert surrealisme. A Øyehaug li agrada tant innovar com jugar amb el text i això la converteix en una narradora única dins del panorama literari noruec. Quan el 2017 *Nusos* va sortir publicada en anglès per l'editorial estatunidenca Farrar, Straus & Giroux, va rebre l'acceptació unànime de la crítica.

Ara apareix publicada en català per l'editorial Nits Blanques, traduïda per Carolina Moreno Tena i amb un pròleg de Jordi Nopca: «*Nusos* és un recull de contes que obre portes. És una finestra oberta i una ràfega d'aire que tomba el gerro que hi havia damunt la taula. ¡ Save ar o una piscina, i nosaltres, lectors, submergits a dins, explorant-ne cada racó.»

Blanchot passa sota un pont

Aquesta és la història de com Maurice Blanchot un dia va passar per sota un pont.

Maurice Blanchot es va despertar un matí amb l'Arvo Pärt tocant-li a l'orella sense que s'ho pogués explicar. Amb la mirada al sostre, sentia les notes del piano clares i diàfanes. Al mateix temps veia un pont de Praga i veia també el riu ample i grisós que corria per sota, i un esbart d'ocells negres que el sobrevolaven amb dramatisme. I al mig d'aquest pont: no res. Pertot en aquest pont: no res. No recordava haver vist mai aquest pont, ni haver-lo somiat tampoc. Senzillament quan es va despertar era allà, dins el seu cap, amb la música que no recordava haver sentit ni somiat. Tot el seu cap estava ple de quelcom totalment nou.

Maurice Blanchot es va llevar i va anar a la sala d'estar. Era buida. Notava el terra de fusta fred en els peus nus i va pensar que havia arribat la tardor. A l'estança hi feia fred i va mirar el carrer, l'arbre immens que hi havia just a l'altura de la finestra s'havia tornat groc sense que se n'hagués adonat. Va obrir la finestra, va estirar el cos cap a fora, va atrapar una branca i la va sacsejar tant com va poder.

Voilà.

Les fulles grogues van caure de l'arbre arremolinades fins a terra. Va mirar avall. Ja n'hi havia moltes d'abans. Som a la tardor!, va dir Blanchot fent saltirons en calçotets. Feia olor de terra molla. Pluja. Va tancar la finestra. Va anar al rebedor a buscar la bossa on tenia el CD d'Arvo Pärt. En efecte, el més curiós era que Blanchot havia comprat el CD el dia abans, quan tornava cap a casa després de passar la

tarda en solitari en un cafè solitari. No sabia res d'Arvo Pärt, senzillament tot d'una havia entrat en una botiga de música que hi havia oberta, i tot d'una havia vist el CD de color verd clar al prestatge amb aquell nom que l'havia atret d'una manera que no se sabia explicar: Arvo Pärt. (Maurice Blanchot ja ho tenia això: sentir-se atret per un nom. S'imaginava els noms com vaixells mercants, enormes i pesants, que navegaven per la foscor còsmica dels vastos oceans, s'imaginava les persones com vaixells mercants, enormes i pesants, que navegaven per la foscor còsmica dels vastos oceans sense cap possibilitat de trobar-se si no era per col·lisió o perquè fessin sonar les sirenes en la distància. Comprar el CD d'Arvo Pärt era com fer sonar una sirena, una llarga sirena des d'un vaixell solitari.) L'havia comprat i guardat a la bossa. I se n'havia oblidat. Se n'havia anat al llit sense pensar en cap moment que havia comprat un CD nou. Es va adormir. I es va despertar amb aquella música a l'orella. O sigui, ¿com podia saber que era aquesta la que tenia a l'orella en despertar-se? Ho sabia i ja està. Va posar el CD a l'aparell de música i va pitjar el play.

Voilà.

La melodia.

Exactament la melodia que tenia a l'orella en despertar-se. ¿Com t'ho expliques, això?, va preguntar Blanchot a ningú en absolut. Però l'estança es va com omplir de quelcom nou. Blanchot es va estirar sobre la catifa persa de color blau elèctric a escoltar-la. És com si estigués sota l'aigua, va dir, va tancar els ulls i va deixar que les mans llisquessin lentament pels fils suaus de la catifa. La imatge del pont de Praga va reaparèixer, però aquesta vegada ell era dins el corrent d'aigua grisa i baixava amb el corrent cap al pont, acostant-s'hi primer amb els peus, veia la punta de les sabates que sobresortien allà davant com la proa d'una góndola, i el pont s'acostava com una boca, cada cop més a prop, tot l'horitzó s'acostava de forma estranya, un horitzó urbà amb moltes punxes, agulles d'església, cables de tramvia i el pont. El pont s'elevava violentament sobre ell i ell hi passava per sota, s'anava fent més i més fosc, només podia entreveure el dibuix que formaven les juntures entre els grans blocs de pedra, i quan va sortir per l'altre extrem va veure que en el curs del temps que havia estat passant per sota el pont a fora s'havia fet fosc i que un esbart d'ocells negres el sobrevolava amb dramatisme. I aleshores va veure dues soles de sabata! Venien de dret cap a ell, dues soles de sabata surant, a contracorrent, riu amunt, en direcció al pont. Blanchot aixeca una mica el cap per veure-ho millor, ara pot veure que dues cames llargues, un tors i un cap acompanyen les soles de sabata. Era jo mateix, Julio Cortázar, que avançava surant amb la mateixa expressió de sorpresa a la cara. En el moment en què ens vam creuar Maurice Blanchot va dir: «Vas contra corrent!». I jo vaig tenir temps de dir: «No!», abans que ens passéssim pel costat, Maurice Blanchot riu avall i jo riu amunt i per sota el pont.

Traducció: Carolina Moreno Tena

Foto de l'autora: Helge Skodvin

Avançament editorial gentilesa de Nits Blanques

Categoria : L'avançat

Etiquetes : Carolina Moreno Tena, Gunnhild Øyehaug, Jordi Nopca

Bloc a WordPress.com.

Gunnhild Øyehaug
Traducció de Carolina Moreno Tena
Pròleg de Jordi Nopca

Nusos

 NITS
BLANQUES